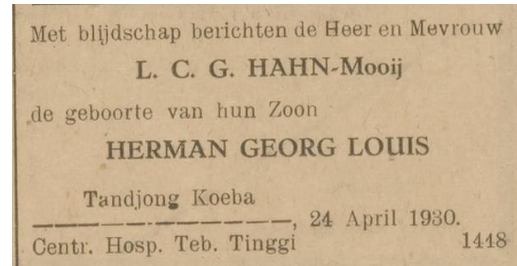

Herman Hahn

Herman Georg Louis Hahn is geboren op 24 april 1930 het het ziekenhuis van Tebing Tinggi. Hij was de zoon van Henriette Louis Carl Georg Hahn (1904) en (Jet) Mooij (1908). Zijn vader werkte op een oliepalm plantage. Hij kwam uit een gezin met vier kinderen: Johanna (Joke) (1929), Herman (1930), Henriëtte Dorothea (Jetty) (1932) en Louis Carel Georg (1946).

De kinderen gingen naar het internaat voor Nederlandse planterskinderen, de Planters School Vereeniging in Brastagi, tweehonderd kilometer ver weg.

Zijn zus Joke was in Kamp Brastagi padvindster bij de Zonnebloemen patrouille van de Opinogroep. Zus Jetty was kabouter bij kaboutergroep II en werd op 1 oktober 1942 geïnstalleerd. Het is niet duidelijk of ook Herman actief was bij Scouting in het kamp.

Tijdens de oorlog was Herman met zijn zussen Joke en Jetty geïnterneerd in kamp Brastagi. Hun moeder zat in Kamp Tandjong Balei en hun vader in Kamp Soegei Sengkol. Brastagi was een gemengd Japans interneringskamp op Noord-Sumatra, 60 km ten zuiden van Medan aan het Toba-meer. Het kamp was ondergebracht in het gebouwencomplex van de Planters School Vereeniging Brastagi. De vrouwen en kinderen die op de hoogvlakte rondom Brastagi en Kaban Djahe verbleven en enkele oudere mannen werden geïnterneerd in de kostschool waar normaal accommodatie was voor 200 kinderen. De kampleiding was Nederlands. Op 16 april 1942 opende het kamp en waren er 939 mannen, vrouwen en kinderen gevangen. Na de eerste chaotische weken vond iedereen een plekje. Vrouwen en meisjes sliepen bij elkaar in de voormalige klaslokalen en kinderslaapzalen, jongens ouder dan 8 jaar sliepen apart. Het kamp bestond uit een groot hoofdgebouw, rondom een binnentuin gebouwd, met aan de ene kant de lagere school met een zeer ruim gymnastieklokaal en het kleinere H.B.S. gebouw. Aan de andere kant van het hoofdgebouw stond het nieuwe meisjeshuis, ziekenhuis en het z.g. straatje, waar een aantal gebouwde huisjes voor de onderwijzers waren, een voetbalveld en een klein park, het Vondelpark.

Voor de oorlog was er al een Scoutinggroep in Brastagi. Na de Japanse bezetting stopten de Scoutingactiviteiten. In het geheim vormde Akela van Braningen met een aantal jongens de Pioniersgroep met de patrouilles Arenden en Panters. Om de jongens en meiden in het kamp wat om handen te geven lukte het Akela van Braningen van de Nederlandse kampleiding toestemming te krijgen 'officieel' met Scoutingactiviteiten te starten. Scouting werd in principe door de Japanners verboden, maar soms wel oogluikend toegestaan. Het is niet duidelijk of Herman actief was bij Scouting in dit kamp.

Op 31 mei 1943 moesten de oudste jongens naar het mannenkamp Soengei Sengkol. Onder de groep zaten ook Herman en de oudere patrouilleleiders Scato Gockinga en Frits de

Meyere. Het kamp lag enige kilometers ten zuidwesten van Medan en was ondergebracht in het koelie-hospitaal van de Maatschappij Arendsburg. waren hierbij. In dit kamp ontstond de Prins Bernhardgroep onder leiding van Hopman Hahn en Vaandrig Roel Hoogeveen en het is aannemelijk dat ze hier lid van werden. De kans is groot dat ook Herman zich daar bij aansloot. De start was zeer enthousiast, maar dit enthousiasme werd ernstig onderdrukt door een geweldige tegenwerking van de kampleiding, natuurlijk onder pressie van de Jap. Ondanks dit is er in het geheim altijd doorgewerkt en slaagde men er zelfs in kampvuren en installaties te houden.

In oktober 1944 werd dit kamp ontruimd en vertrokken de geïnterneerden naar kamp Si Rengorengo. Het kamp Si Rengorengo lag ongeveer 10 km van Rantau Prapat, midden in de rubberbossen aan de Bila-rivier, volkomen geïsoleerd van de buitenwereld. Er waren geen kampongs in de buurt en de omgeving was moerassig. Het kamp was ondergebracht in barakken.

Joke en haar zus Jetty worden op 2 oktober 1943 overgeplaatst naar kamp Tandjong Balei. Daar zagen ze hun moeder terug, die schrok van het hongerlijfje van Jetty. Haar moeder leidde de groentetuin van het kamp en wist Jetty er weer bovenop te krijgen.

In het najaar van 1945 werd het gezin herenigd. Ze hadden allemaal de Japanse bezetting overleefd, maar hun huis en al hun spullen waren onteigend. Al gauw vertrokken Herman en Joke naar Nederland om te studeren, en een paar maanden later ging ook Jetty naar Nederland. Hun ouders probeerden in het nu onafhankelijke Indonesië een nieuw bestaan op te bouwen op plantages.

Meer informatie

[Deli courant » 26 apr 1930 - Art. 6 | Delpher](#)

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Archieven.nl - 3042 Croft, F., 1945 krijgsgevangenkampen: Birma-Thailand \(NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\)](#)

[Dokter Fonds Ziekenhuis Medan \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[BRASTAGI \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

Brastagi kampbewoners 1942-1945

[Brastagi - Wikipedia](#)

[Soengei Sengkol Medan \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Si Regnorengo Rantau Prapat \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

Logboek Opinotroep (via van Branningen)

Noord Sumatra in Oorlogstijd deel 1942 - uitgave van Stichting Noord Sumatra

Documentatie

['Laat me maar, ik red me wel' | Trouw](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.